

NOMINATIES DUTCH DESIGN AWARDS 2020

PRODUCT

Industrieel ontwerp of gelimiteerde oplages die het leven verbeteren en vergemakkelijken.

Commissievoorzitter: Joost Alferink

Commissieleden: Ingeborg van Lieshout, Lonny van Ryswyck, Cees van Dok, Chris Kabel

THE INTERCEPTOR | THE OCEAN CLEANUP X FABRIQUE

theoceancleanup.com

Zo'n 80 procent van al het plastic afval in de oceanen wordt aangevoerd door rivieren. The Interceptor is The Ocean Cleanup's antwoord op dit probleem. The Interceptor is ontworpen om zelfstandig afval uit rivieren te verzamelen en werkt voor 100% op zonne-energie. Het afval komt The Interceptor binnen met de natuurlijke stroming van de rivier waarna het via een lopende band wordt opgevangen. Elke Interceptor heeft een internetverbinding, waardoor The Ocean Cleanup continu prestaties en gegevens kan verzamelen en lokale operators automatisch geïnformeerd worden wanneer de afstortcontainers vol zijn. De kracht van The Interceptor zit hem in de autonome werking en de schaalbaarheid van de productie. Want hoe meer er in gebruik gesteld worden, hoe meer er opgeruimd wordt en hoe meer het einddoel van deze Nederlandse non-profit in zicht komt: schone oceanen.

Commissie:

Structurele oplossingen bedenken voor grote bedreigingen voor het milieu is een ingewikkelde klus. Boyan Slat en zijn team laten zien dat het een proces is waarin je al doende leert, als je maar stappen durft te zetten. De commissie kijkt al jaren vol bewondering naar zijn oplossingen en daadkracht en met The Interceptor gaat hij nog meer naar de bron van het probleem: de rivieren. De techniek is samen met Fabrique op alle lagen doordacht en de schaal waarop meerdere Interceptors kunnen opereren is hoopgevend. Nederlandse ingenieurskunst op zijn best.

[quote]

“Met The Interceptor gaan Boyan Slat en zijn team nog meer naar de bron van het probleem: de rivieren. De techniek is samen met Fabrique op alle lagen doordacht en de schaal waarop meerdere Interceptors kunnen opereren is hoopgevend. Nederlandse ingenieurskunst op zijn best.”

•

AUPING EVOLVE | KONINKLIJKE AUPING

auping.com

Oude matrassen vormen, door de complexe samenstelling van veel verschillende aan elkaar gelijmde materialen, wereldwijd één van de grootste bijdragen aan stortafval. Koninklijke Auping heeft die samenstelling weten te veranderen en presenteert het eerste volledig circulaire matras voor consumenten: Auping Evolve. Lokaal geproduceerd en ontwikkeld in samenwerking met DSM-Niaga. Een matras zonder schuim of lijm, maar alternatieven gemaakt van recyclebaar polyester en staal. De onderdelen worden bij elkaar gehouden door een speciaal hechtsysteem dat door verwarming omkeerbaar is. Daardoor is het matras eenvoudig uit elkaar te halen en te recyclen zonder verlies van kwaliteit. Een oud matras kan zo weer een volledig nieuw matras worden. Het *Circularity Passport* geeft de consument inzicht in de gebruikte materialen en waar deze precies vandaan komen.

Commissie:

Koninklijke Auping heeft de samenstelling van een veelgebruikt consumentenproduct volledig circulair weten te maken én houdt controle over het recyclingproces ervan. Het maakt hiermee grote impact en laat zien hoe je van binnenuit verandering kunt bewerkstelligen zonder concessies te doen aan de kwaliteit waar jouw merk voor staat. De designkracht bewijst zich vooral in het proces: het lef om buiten een bedrijf met zo'n rijke geschiedenis samenwerkingen te zoeken en het ontwerp van een slim systeem waarmee de ambities ook waargemaakt worden. Hier wordt duidelijk hoe belangrijk de rol is van design bij procesveranderingen op deze schaal.

[quote]

“Koninklijke Auping laat zien dat een rijke geschiedenis en innovatie hand in hand kunnen gaan en maakt met zo’n tastbaar consumentenproduct grote impact. Hier wordt duidelijk hoe belangrijk de rol is van design bij procesveranderingen op deze schaal.”

•

THE OBJECT IS ABSENT | CURATOREN ALEXANDRE HUMBERT, LUCAS MAASSEN, TOM LOOIS, ANGELIQUE SPANINKS
mu.nl

The Object is Absent is een optimistisch manifest voor minder materialistisch design. We moeten dringend nieuwe relaties en waarden creëren tussen mensen en tussen dingen en mensen. Met The Object is Absent zette MU tijdens Dutch Design Week 2019 een radicale stap in die richting. Zonder objecten dus, maar wel met ontwerpers en hun houdingen, hun ideeën, hun lijven en hun geest. Een altijd bewegende expositie waarin niet de dingen centraal staan, maar het doen. Design acteren, design zingen, design dansen, design horen en design proeven. Hiermee wagen ze de sprong naar een allesomvattende nieuwe manier van zijn: een gezonde en interessante levensstijl zonder afval en zonder ongelijkheid.

Commissie:

The Object is Absent schuurt als een soort ‘nieuwe kleren van de keizer’ tegen het hele vakgebied en dat maakt het interessant. Er is veel discussie over producten en het nut van het ontwerpen en produceren ervan. Om die discussie op lichaams- en ervaringsniveau aan te jagen is sterk. Er zit een mooie rituele gelaagdheid in de vraagstelling en de uitvoering van de expositie. Hoewel het ons vak ogenschijnlijk helemaal tegensprekt, is de afwezigheid van objecten in een boodschap als deze wellicht nodig om tot een nieuwe manier van ontwerpen te komen. Manieren die we meer en meer zien: met minder meer impact maken, het ontwerpproces voorrang geven op luxe esthetiek en producten strippen van alle overbodige opsmuk. Een actuele en noodzakelijke discussie.

[quote]

“Hoewel The Object is Absent ons vak ogenschijnlijk helemaal tegensprekt, is de afwezigheid van objecten in een boodschap als deze wellicht nodig om tot een nieuwe manier van ontwerpen te komen. Een actuele en noodzakelijke discussie.”

•

COMMUNICATION

Toepassingen van media, die op originele wijze en met intelligente esthetiek communicatie verbetert en/of verandert.

Commissievoorzitter: Sonja Haller

Commissieleden: Remco van Bladel, Vanessa van Dam, Karin van den Brandt, Joel Galvez

ENTER ENTER – A SPACE FOR BOOKS | ENTER ENTER
enter-enter.nl

ENTER ENTER is een non-profit locatie in Amsterdam die wordt gehost door Roma Publications (Roger Willems), Fw:Books (Hans Gremmen) en Premiss (John Simons). Het is geen boekwinkel, maar ook geen galerie: ENTER ENTER is een projectruimte gewijd aan ‘de kunst van het boek’. Centraal staan projecten en samenwerkingen die het medium belichten, viëren, onderzoeken en ter discussie stellen. Samen met uitgevers, ontwerpers, auteurs, drukkers en anderen die betrokken zijn bij onafhankelijke kunstboeken, worden tentoonstellingen ontworpen, bijeenkomsten georganiseerd en projecten geïnitieerd. Alles om een actieve bijdrage te leveren aan het klimaat rondom grafisch ontwerp en boeken.

Commissie:

ENTER ENTER brengt kunst, grafisch ontwerp, ambacht en oeuvres op een geheel eigen en open manier samen. Daarmee appelleert het niet alleen aan een grote behoefte in een vakgebied waar we het ambacht van grafisch ontwerp en in het bijzonder het boek steeds minder belicht zien, maar is het ook een krachtig persoonlijk initiatief. ENTER ENTER's missie is duidelijk, de aanpak onderzoekend en kritisch. De kracht van de fysieke ruimte, de bewust brede programmering en de discipline-overstijgende samenwerking zonder eigen gewin zijn een positieve verrijking van het huidige landschap in Nederland, maar ook ver daarbuiten. ENTER ENTER komt recht uit het hart.

[quote]

“De kracht van de fysieke ruimte, de bewust brede programmering en de discipline overstijgende samenwerking zonder eigen gewin zijn een positieve verrijking van het huidige landschap in Nederland, maar ook ver daarbuiten. ENTER ENTER komt recht uit het hart.”

•

RADICAL CUT UP | BART DE BAETS

bartdebaets.nl

Radical Cut Up is een campagne voor de aankondiging van de afstudeertentoonstelling van de masteropleiding Radical Cut Up van het Sandberg Instituut in Amsterdam, van 2017 tot 2019 geleid door Lukas Feireiss. Studenten hielden zich in die twee jaar bezig met het onderzoeken van verschillende vormen van collage als uitingsvorm binnen beeldende kunst en ontwerp. Onderwerpen als auteurschap, plagiaat, samplen en toe-eigenen werden onderzocht door middel van theorielessen, workshops en studiobezoeken. Bart de Baets speelt met die gegevens in een complexe collage van clichés, opzichtige referenties, typografische uitprobeersels en luchtig gemaakte statements. Het zijn stuk voor stuk verwijzingen naar de handmatigheid van het proces en de handschriften van de verschillende makers. Naast affiches bestaat de campagne uit diverse social media-uitingen, een t-shirt, bewegwijzering van de tentoonstelling en een hand-out.

Commissie:

Er zijn maar weinig mensen die zichzelf zo in een opdracht kunnen leggen als Bart de Baets. Zijn werk is radicaal en associatief, maar altijd herkenbaar en eigen. Of hij nu eigen werk maakt of in opdracht, hij benadert elk project op gelijke wijze. Toonaangevend in het werkveld en impactvol voor de komende generatie ontwerpers. Ook in de campagne Radical Cut Up zien we een gelaagdheid van humoristische, culturele referenties die getuigt van hoge kwaliteit en persoonlijkheid. Ondanks dat, gaat het de boodschap niet voorbij. De campagne is doordacht en vertelt precies waar het over gaat. Complimenten ook voor de opdrachtgever die deze meerwaarde ziet en hem de vrije hand durft te geven.

[quote]

“Het werk van Bart de Baets is radicaal en associatief, maar altijd herkenbaar en eigen. Ook deze campagne heeft een gelaagdheid van humoristische, culturele referenties die getuigt van hoge kwaliteit en persoonlijkheid.”

•

DEMO - DESIGN IN MOTION FESTIVAL | STUDIO DUMBAR

demofestival.com

In 2019 toonde Design in Motion Festival (DEMO) 24 uur lang het beste internationale motion design op alle 80 digitale schermen van Amsterdam Centraal Station aan het reizende publiek. Een viering van de beste motion designers ter wereld in een openbare galerie. Met dit festival wil initiator Studio Dumbar ontwerpers en opdrachtgevers inspireren en aanmoedigen om het potentieel van dit alomtegenwoordige medium nóg beter te benutten. Samen met curatoren, interdisciplinair ontwerper Koos Breen en grafisch ontwerper Xavier Monney, bracht creative director Liza Enebeis van Studio Dumbar 400 ontwerpen van 237 verschillende ontwerpers uit 37 landen samen. DEMO is tot stand gekomen in samenwerking met Exterior Media NL.

Commissie:

Motion design is niet meer weg te denken uit ons dagelijkse leven, maar biedt zeker nog ruimte voor groei als het gaat om het benutten van de mogelijkheden, esthetische kwaliteit en de doorvertaling naar andere media. DEMO vraagt hier op eigen initiatief op het juiste moment aandacht voor bij een breed publiek. Het is een vrolijke viering met een hoop 'eye candy' die de nieuwe generatie ontwerpers zal inspireren en een breed platform biedt voor een niet te missen ontwikkeling in ons vak. Dat er gekozen is voor een gratis, publiek festival met een indrukwekkende lijst aan deelnemende ontwerpers versterkt dit. Al met al een krachtig en mooi debuut. Het maakt de commissie nieuwsgierig naar de tweede editie en de inhoudelijke ontwikkeling van het festival.

[quote]

“DEMO biedt op eigen initiatief een platform voor een niet te missen ontwikkeling in ons vak. Dat er gekozen is voor een gratis, publiek festival met een indrukwekkende lijst aan deelnemende ontwerpers versterkt dit. Een waardevol festival dat de nieuwe generatie ontwerpers zal inspireren om de mogelijkheden die motion design biedt, beter te benutten.”

•

FASHION

Mode, waarbij draagbaarheid geen vereiste is.

Commissievoorzitter: Liesbeth in 't Hout

Commissieleden: Milou van Rossum, Iris Ruisch, Rachid Naas, Branko Popovic

COLLECTION 005 COMPLETE METAMORPHOSIS PT.2 | NINAMOUNAH

ninamounah.nl

De tweede akte van Ninamounah's vijfde collectie blijft de kruising tussen biologie en mode verkennen. Waar de collectie *Evolve Around Me* vooral draait om dominantie in de natuur, gaat *Collection 005 Complete Metamorphosis PT.2* over de volgende stap: een dramatische verandering in vorm en uiterlijk waar eigenschappen van onze dierlijke voorouders worden vermengd met onze techno-toekomst. Stukken die transformeren naargelang de omgeving. Vormen en proporties variëren van robuuste stilheid naar vloeibare beweging. Zo zijn motorreferenties zichtbaar in kantoorkleding, een overhemd verandert in een hoog uitgesneden bodysuit en traditionele overhemden en maatwerkpakken hebben dominante silhouetten en sterke schouders.

Commissie:

Ninamounah streeft er niet naar om zichzelf elk nieuw seizoen drastisch opnieuw uit te vinden, maar kiest ervoor om langzaam te groeien door kernstukken te perfectioneren en opnieuw te interpreteren. Collection 005 Complete Metamorphosis PT.2 laat zien hoe stevig ze in haar schoenen staan en hoe hard ze groeien als ontwerpers. De beeldtaal is sterk, de tailoring verder uitgediept en zowel het upcyclen van kledingstukken en de inclusieve aanpak zijn vanzelfsprekender geïntegreerd. Ninamounah weet hier een sterk, volwassener beeld neer te zetten, zonder hun identiteit los te laten.

[quote]

“Collection 005 Complete Metamorphosis PT.2 laat zien hoe stevig Ninamounah in haar schoenen staat en hoe hard ze groeien als ontwerpers. Ninamounah weet hier een sterk, volwassener beeld neer te zetten, zonder hun identiteit los te laten.”

•

LITTER | SCHUELLER DE WAAL / SDW STUDIO

schuellerdewaal.com

SCHUELLER DE WAAL / SDW Studio creëert fashion statements en capsule collecties waarmee de relevantie van mode, de mogelijke verschijningsvormen ervan en een duurzamer systeem onderzocht en bevraagd worden. Litter was een interventie tijdens Paris Haute Couture 2019/2020. Vijftig modellen bestaande uit modeprofessionals en vrijwilligers kwamen bij elkaar voor een grote schoonmaakactie tegenover het stadhuis van het 15e arrondissement. Ze raapten afval van de straat, top tot teen gekleed in uitbundige, eclectische schoonmaakuniformen gemaakt van restmaterialen,

dead stock kledingstukken en stukken uit eerdere collecties van *SCHUELLER DE WAAL*. Het event is mogelijk gemaakt door Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en kreeg veel aandacht door de samenwerking met de stad Parijs en organisaties als PikPik Environnement, Green Bird Paris en France Nature Environnement Federation.

Commissie:

SCHUELLER DE WAAL weet elke keer weer op een impactvolle manier bewustwording te creëren, zonder compromissen te sluiten als het gaat om vorm en inhoudelijke kwaliteit. Hun optimisme en gevoel voor humor zijn aanstekelijk, zonder dat het een gimmick is. Litter laat zien hoe scherp en specifiek ze zijn geworden in hun boodschap, hoe handig ze zijn in het zoeken van samenwerkingen en hoe herkenbaar hun handschrift en silhouet is. Of ze nu een installatie, video of performance maken, alles is even eigen en sterk.

[quote]

“SCHUELLER DE WAAL weet elke keer weer op een impactvolle manier bewustwording te creëren, zonder compromissen te sluiten als het gaat om vorm en inhoudelijke kwaliteit. Litter laat zien hoe scherp en specifiek ze zijn geworden in hun boodschap, hoe handig ze zijn in het zoeken van samenwerkingen en hoe herkenbaar hun handschrift en silhouet is.”

•

A RESEARCH INTO THE VALUES AND MEANINGS OF FUR | PASSAMA/LANGENDIJK

passamalangendijk.com

Bont is een controversieel materiaal dat nog steeds wordt gebruikt in kleding en sieraden. Het symboliseert rijkdom, macht, glamour, erfgoed en - onvermijdelijk - dierenmishandeling. Barbara Langendijk en Noon Passama onderzoeken de waarden die aan bont worden gehecht en verbeelden deze met verschillende technieken en materialen (geen bont!). Dit resulteerde in een verfijnde collectie waar sieraden en mode met elkaar verweven zijn door middel van vakmanschap, nieuwe materialen en kledingstukken. Elk item reflecteert op eigen wijze op de betekenissen en waarden die onze westerse samenleving altijd aan bont als materiaal heeft toegekend.

Commissie:

Een dergelijke samensmelting van sieraden, mode en materiaal is uitzonderlijk. Het komt niet vaak voor dat ze samen één verhaal weten te vertellen. Passama/Langendijk is hier zeker in geslaagd. Vakgebieden zijn uit hun comfortzones gekomen en materialen gestript van hun oorspronkelijke rol om samen te komen in een zorgvuldig onderzoek en een esthetisch sterke en smaakvolle collectie. Controversieel en conceptueel erg interessant.

[quote]

“Een dergelijke samensmelting van sieraden en mode is uitzonderlijk. Hier zijn vakgebieden uit hun comfortzones gekomen en materialen gestript en bewerkt om samen te komen in een zorgvuldig onderzoek en een esthetisch sterke en smaakvolle collectie.”

•

DESIGN RESEARCH

Scenario's en concepten die gebaseerd zijn op gedegen onderzoek. Van speculatief tot toegepast, van onderzoek tot ontwerp en van ideeën tot oplossingen, waarbij de nadruk ligt op de onderzoeksfase.

Commissievoorzitter: Angelique Spaninks

Commissieleden: Tanja Koning, Daniëlle Arets, Jop Japenga, Eric Klarenbeek

INSECTOLOGY: FOOD FOR BUZZ | MATILDE BOELHOUWER

matildeboelhouver.com

Om onze insectenpopulatie op peil te houden en nieuwe populaties te stimuleren, moeten we stedelijke omgevingen meer laten bloeien. Maar hoe geef je insecten eten op plekken waar niets kan

groeien? Hoe help je ze voeding te vinden en hoe vertel je ze dat ze iets kunnen eten dat ze niet gewend zijn? Insectology: Food for Buzz probeert hier antwoord op te geven. Samen met wetenschappers onderzoekt Matilde Boelhouwer het gedrag, de gezondheid en de groei van insectenpopulaties en ontwikkelt een serie altijd bloeiende kunstmatige bloemen voor 'the big 5 onder de bestuivers'. Ze ontwerpt deze zo dat ze als noodvoedselvoorziening fungeren en de afstand kunnen overbruggen naar gebieden met echte bloemen.

Commissie:

Insectology: Food for Buzz heeft een sterke poëtische en beeldende kwaliteit. Er wordt een relevant onderwerp geagendeerd en een interventie ontworpen die een positieve impact heeft op de urbane ecologie. Door concrete productontwikkeling -met hoge esthetische kwaliteit- wordt een bredere bewustwording rondom het nut van insecten bewerkstelligd. Hier is Design Research in haar element: een doorlopend wetenschappelijk onderzoek dat onderweg materialiseert in een esthetisch aantrekkelijk en schaalbaar product. De commissie prijst ook de liefdevolle, bescheiden ontwerp-aanpak. Niet de ontwerper, maar de insecten staan centraal in zowel vraagstelling, onderzoek als uitvoering. Tot slot is gekozen voor een sterke beeldtaal waardoor het grote publiek wordt aangesproken.

quote:

“Hier is Design Research in haar element; een doorlopend wetenschappelijk onderzoek dat onderweg materialiseert in een esthetisch aantrekkelijk en schaalbaar product.”

•

REDESIGNING PSYCHIATRY | REFRAMING STUDIO

redesigningpsychiatry.org

Redesigning Psychiatry is een innovatienetwerk waarin ontwerpers, filosofen, zorgexperts en ervaringsdeskundigen een gewenst toekomstbeeld voor de geestelijke gezondheidszorg en een veerkrachtige samenleving voor 2030 ontwikkelen. Naast een wetenschappelijke en filosofische onderbouwing van een nieuw geestelijk gezondheidsconcept verbeelden ontwerpers hoe zorg en ondersteuning er vanuit een ander paradigma uit kan zien. Nieuwe vormen van ondersteuning, nieuwe omgevingen, een nieuwe taal, nieuwe technologie en nieuwe dwarsverbanden met andere sectoren; Redesigning Psychiatry richt zich op het ontwerpen van nieuwe onderdelen, maar ook op het herontwerpen van het systeem als geheel.

Commissie:

Dit is een voorbeeldstellend project waar het gaat over het teweegbrengen van verandering op systeemniveau in een gestigmatiseerde sector. Naast het zorgvuldig en goed uitgevoerde onderzoek en de vertaling op verschillende lagen, werkt design hier duidelijk als trekker om verschillende partijen mee te krijgen. De commissie is van mening dat de esthetische kwaliteit wat achterloopt op de inhoudelijke ambitie en veelomvattende kwaliteit van het onderzoek, maar dit is mogelijk een bewuste keuze om de verscheidenheid aan doelgroepen te bereiken.

quote:

“Dit is een voorbeeldstellend project waar het gaat om het teweegbrengen van verandering op systeemniveau in een gestigmatiseerde sector. Design Research wordt daarbij ingezet om de relevante stakeholders in het psychiatrie netwerk mee te krijgen.”

•

RETREAT | XANDRA VAN DER EIJK

xandravandereijk.nl

Nu de impact van klimaatverandering steeds duidelijker wordt, merken we hoe diep onze culturele identiteit verweven is met het landschap. Land verliezen aan de zee, ijs verliezen aan de zon, dieren verliezen door extinctie; het veroorzaakt gevoelens van onbehagen, verdriet en onthechting. Een nieuwe vorm van rouw: *ecological grief*. RETREAT onderzoekt hoe we met nieuwe rituelen, acties,

methoden en artefacten onze veranderende omgeving beter kunnen begrijpen. Met twee laptops, een tablet, een 3D-scanner en een smartphone worden fragmenten van een terugwijkende gletsjer in Zwitserland handmatig gescand. De gescande oppervlakken kunnen digitaal blijven evolueren, als onderdeel van een nieuwe virtuele wereld. Of fysiek, als een herinterpretatie van tijd en plaats.

Commissie:

De fysieke verslaglegging van de verdwijnende gletsjer is een prachtig afscheidsritueel en een sterke metafoor voor ecological grief. Emotie is hier strategisch ingezet als onderzoekstool en werkt in harmonie met de dataverzameling. De commissie ziet hierin een nieuwe werkwijze waarbij emotie en 'care' leidend zijn om de wereld te beschouwen en mogelijke nieuwe strategieën op te baseren. Xandra slaagt erin om Design Research steeds verder te ontmaterialiseren en zo tot de ecologische essentie door te dringen. Hier gaat het niet om de 3D-prints, het gaat om de emotie die overblijft na dit ritueel. Een fascinerend samenspel tussen data en poëzie.

quote:

"RETREAT biedt een fascinerend samenspel tussen data en poëzie waarbij emotie strategisch ingezet is als onderzoekstool. De commissie ziet hierin een nieuwe kijkwijze en aanpak waarbij 'care' leidend beginsel is om zorgen rondom ecologische erosie een plek te geven."

•

HABITAT

Ontwerp en inrichting van de private en openbare ruimte die de kwaliteit van leven ten goede komt.

Commissievoorzitter: JaapJan Berg

Commissieleden: Carolien Ligtenberg, Cees van der Veecken, Ellen van der Wal, Jan Nauta

**FORUM GRONINGEN | NL ARCHITECTS X DEMUNNIK-DEJONG-STEINHAUSER
ARCHITECTENCOLLECTIEF E.A.**

nlarchitects.nl

dmdjs.nl

Midden op de Grote Markt is na een fikse looptijd en met de nodige hobbels het Forum Groningen geopend. Een indrukwekkend, eigenzinnig volume dat de kunst van het inpassen verstaat en de directe omgeving nieuw elan geeft. Binnen verbindt een centraal atrium zes verdiepingen aan open ruimtes en pleinen, met als hoogtepunt panoramadak de Hoge Markt. Forum Groningen is een cultureel warehouse vol boeken, tentoonstellingsruimten, filmzalen en restaurants, waar traditionele grenzen tussen culturele functies vervagen en waar ontmoeten en verbinden centraal staat. Informatie wordt in het Forum thematisch aangeboden en overstijgt de uiteenlopende media. Het gebouw is een soort levensgrote zoekmachine, ontworpen om eindeloos in te *browsen*; je vindt er meer dan je zoekt.

Commissie:

Het is de ontwerpers gelukt om met Forum Groningen een echte huiskamer voor de stad te maken die volop ruimte biedt aan ontmoeting en verbazing. Elk niveau kent door de diversiteit aan interieurs een eigen sfeer, wat het een avontuur maakt om door het gebouw te dwalen. NL Architects en deMunnik-deJong-Steinhauser architectencollectief e.a. hebben de nodige uitdagingen – zoals de effecten van een economische crisis en normen voor aardbevingsbestendigheid – met verve het hoofd geboden. Het Forum Groningen verbindt zich op talloze manieren met de Groningers en is daarmee een prachtig cadeau aan de stad én aan deze vorm van de Nederlandse ontwerptraditie.

[quote]

'Het Forum Groningen verbindt zich op talloze manieren met de Groningers en is daarmee een prachtig cadeau aan de stad én aan deze vorm van de Nederlandse ontwerptraditie.'

•

PAPER GARDENS | STUDIO OSSIDIANA

studio-ossidiana.com

Paper Gardens is ontworpen als een scenografie voor de Salone del Mobile-editie van 2019 in de tuinen van Villa Necchi Campiglio in Milaan, in opdracht van The New York Times Style Magazine. Dit ongewone project weerspiegelt volgens de ontwerpers de lenterituelen rond zaden en bloemen die refereren aan verschillende culturen. Het tijdelijke werk bestond uit een reeks installaties, in schaal variërend van grote architectonische modellen tot miniatuurgebouwen. Bezoekers werden onderdeel van de installatie door ze te verleiden te zaaien, oogsten en verkennen. Paper Gardens is een enigszins raadselachtige en volgens de ontwerpers vooral optimistische visie van een wereld als tuin, waarin we niet gedachteloos consumeren of gebruiken, maar actief en voorzichtig met onze leefomgeving omgaan.

Commissie:

Paper Gardens van Studio Ossidiana laat op even vervreemdende als betoverende wijze de schoonheid en kwetsbaarheid van onze wereld zien. Eens een keer niet rechttoe-rechtaan, maar indirect. De beeldtaal bestaat uit lieflijke kleuren en vormverwijzingen naar het surrealisme en postmodernisme. Het lijkt gemaakt voor Instagram, maar schijn bedriegt: Paper Gardens confronteert onze verharde werkelijkheid met de ontregelende kracht van een beeldschoon ontwerp. Studio Ossidiana doet iets waar we in Nederland niet in uitblinken en misschien zelfs ongemakkelijk bij voelen: het loslaten van controle, directheid en rendementsdenken. Paper Gardens slaagt er daardoor in om het publiek op een verrassende manier te raken.

[quote]

'Paper Gardens van Studio Ossidiana confronteert onze verharde werkelijkheid met de ontregelende kracht van een beeldschoon ontwerp'

•

DE MOLENWIEK | KORTHTIELENS

korthtielens.nl

Een transformatie heeft de typische jaren zeventig paviljoen-school IKC De Molenwiek in Haarlem nieuw elan en leven gegeven. Korthtielens heeft niet rigoureus ingegrepen, maar juist het bestaande gebouw zorgvuldig gelezen en doorgrond, in harmonieuze samenwerking met gebruikers (leraren en bestuur) en stichting Mevrouw Meijer. De ligging aan het park, de brede gangen en een prachtige aula boden kansen. Het resultaat is een schoolgebouw dat veel lichter is, meer ruimte biedt aan de werkwijze van de school en er energetisch enorm op vooruit is gegaan. De Molenwiek heeft een nieuwe entree met bibliotheek en is richting het park rond een binnentuin uitgebreid. Ook de lokalen zijn met grote ramen en een trapeziumvormige opzet gericht op de natuur.

Commissie:

De transformatie van De Molenwiek door Korthtielens laat zien hoe een bestaand ontwerp met een nauwkeurige aanpak en visie naar een hoger niveau getild kan worden. Korthtielens slaagde erin een lastige opdracht met een beperkt budget zo succesvol uit te voeren dat het in de vakgemeenschap als leidraad mag gelden. Schoolbestuurders, gemeenten en collega-architecten kunnen aan dit project zien welke kwaliteiten binnen handbereik liggen wanneer er met kennis en toewijding aan een zorgvuldig ontwerp gewerkt wordt. Stichting Mevrouw Meijer verdient bijzondere vermelding voor het voortouw dat zij nemen bij de duurzame transformatie van bestaande schoolgebouwen.

[quote]

'De transformatie van De Molenwiek door Korthtielens laat zien hoe een bestaand ontwerp met een zorgvuldige aanpak en visie naar een hoger niveau getild kan worden'

•

SERVICE & SYSTEMS

(Digitale) uitingen waarbij interactie centraal staat, met als doel een boodschap overbrengen, zorgen voor gebruiksvriendelijkheid of mensen aanzetten tot actie.

Commissievoorzitter: Bert Hagendoorn

Commissieleden: Shay Raviv, Daniel Sytsma, Liza Enebeis, Bas van de Poel

MONNIE | AFDELING BUITENGEWONE ZAKEN X GARAGE2020

afdelingbuitengewonezaken.nl

Vijftien procent van de jongeren heeft een schuld. Slepende incassotrajecten staan hun ontwikkeling en gezondheid in de weg. Stichting Enver biedt deze jongeren begeleiding en zag dat ze vaak wel willen, maar niet kunnen betalen. Het traditionele systeem van boetes en zich opstapelende incassokosten staat een oplossing vaak in de weg. Afdeling Buitengewone Zaken en Garage2020 ontwikkelden samen met het Albeda in Rotterdam een meer persoonlijke en sociale benadering. De MONNIE-app helpt jongeren bij het makkelijker betalen van hun rekeningen en het wegwerken van achterstanden. Bovendien maakt MONNIE schuldeisers zelf medeverantwoordelijk voor het voorkomen van problematische schulden.

Commissie:

Probleem, actie, impact: MONNIE biedt een digitale oplossing voor de zeer taaie problematiek waar jongeren met schulden mee kampen. De MONNIE-app richt zich op de preventiekant, waar de echte winst behaald kan worden. Afdeling Buitengewone Zaken ontwierp een ijzersterk concept en Garage2020 weet steeds meer stakeholders te overtuigen aan te sluiten bij deze aanpak. De pilot met het Albeda College zorgt ervoor dat MONNIE daadwerkelijk aansluiting vindt bij de doelgroep. De commissie geeft minpunten voor de vormgeving en esthetiek, die een stuk sterker had gemogen. Het is echter de holistische aanpak die van MONNIE een uitblinker maakt; dit is servicedesign pur sang.

[quote]

'Het is de holistische aanpak die van MONNIE een uitblinker maakt; Afdeling Buitengewone Zaken levert hier servicedesign pur sang. Probleem, actie, impact!'

•

REPEAT AFTER ME | MONIKER

moniker.com

Repeat After Me is een interactieve installatie die stemmen registreert en verzamelt van bezoekers aan het Haus der Kulturen der Welt (HKW) in Berlijn. Bezoekers worden uitgedaagd om te schreeuwen, kreunen, fluisteren, janken en hoesten; zo ongeveer allesbehalve praten. Door de opgenomen stemmen te stapelen, worden de bezoekers onderdeel van één krachtige stem die ruzie maakt met een algoritme zonder fysiek bij elkaar te zijn. Repeat After Me geeft een speels antwoord op de technologische toe-eigening van de stem en viert de menselijkheid ervan in al haar facetten, in een tijd waarin de grenzen tussen echt en onecht, en tussen mens en data vervagen.

Commissie:

Worden mensen robots of worden robots menselijker gemaakt? De interactieve installatie Repeat After Me roept veel, soms ongemakkelijke vragen op over wie de grootste stem in het kapittel heeft als het gaat over onze interactie met technologie. Moniker slaagt erin daar pure poëzie van te maken. Stemherkenning speelt een steeds grotere rol in ons dagelijks handelen. Op welk punt kunnen we mens en computer niet meer van elkaar onderscheiden? Repeat After Me geeft geen antwoord, maar vraagt aandacht voor onze relatie tot machines en algoritmes, en in hoeverre daarin ruimte is voor menselijkheid en diversiteit.

[quote]

'Repeat After Me van Moniker vraagt aandacht voor onze relatie tot machines en algoritmes, en in hoeverre daarin ruimte is voor menselijkheid en diversiteit'

•

POLLUTIVE ENDS | THIJS BIERSTEKER

thijsbiersteker.com

De impact van één sigarettenpeuk op de grond, het grondwater, rivieren en oceanen is enorm én vaak onbekend. Eén peuk vervuult in zijn eentje vijftig liter water; een paar peuken in een liter water zorgen ervoor dat de helft van al het kleine oceaaneleven doodgaat. Pollutive Ends brengt wetenschappelijk onderzoek naar deze problematiek tot leven. De interactieve installatie pompt dagelijks vijftig liter water rond in een netwerk van buizen met daarin de exacte hoeveelheid vervuiling die uit een sigarettenpeuk komt als deze in het water belandt. De vloeistof pulseert sneller in aanwezigheid van toeschouwers, wat een hypnotiserend en confronterend beeld oplevert. Dichterbij wordt de sigarettenpeuk in het midden duidelijker en komt de boodschap binnen.

Commissie:

Thijs Biersteker neemt een abstract, moeilijk te visualiseren onderwerp en maakt er een bijna levend uitzierend organisme van. Heel knap hoe de ontwerper met de interactieve installatie Pollutive Ends iets afstotelijks toch fascinerend en zelfs mooi weet te maken. De impact van de installatie loopt langs de lijnen van verwondering en is toch rechtstreeks en eenduidig in zijn communicatie. Een heel frisse en effectieve aanpak van een gekend, misschien zelfs uitgekauwd probleem, dat bovendien direct aanzet tot actie. Als je dit hebt gezien, denk je wel twee keer na voordat je ooit nog een peuk op de grond gooit.

[quote]

'Als je Pollutive Ends van Thijs Biersteker hebt gezien, denk je wel twee keer na voordat je ooit nog een peuk op de grond gooit'

•

BEST COMMISSIONING

De prijs voor opdrachtgevers die designers en vormgeving strategisch en structureel inzetten voor hun bedrijf of instelling.

Commissievoorzitter: Pieter Aarts

Commissieleden: Madeleine van Lennep, Luuk Ros, Mark van Iterson, Henk Haaima, Jaina Padberg-Bührmann

TRIODOS BANK - DE REEHORST | TRIODOS BANK X RAU ARCHITECTEN X ARCADIS X EX INTERIORS
triodos.nl

De nieuwe werkomgeving van Triodos Bank is een plek waar de ingrediënten van 'de nieuwe tijd' voelbaar zijn. De bank wilde van haar kantoor meer dan een duurzaam gebouw maken. Triodos realiseerde een toegankelijk ontmoetingsgebouw waar medewerkers, klanten en bezoekers zich welkom voelen en beoogt een evenwichtige verbinding tussen cultuur, natuur en economie. Het ontwerp en de productie van materialen zijn gebaseerd op structuren uit de natuur, het gebouw als geheel is remontabel en gemaakt van duurzame en hergebruikte materialen. De terugkeer naar haar oorspronkelijke wortels op Landgoed De Reehorst gaat gepaard met een landgoedvisie, waarmee Triodos een positieve impact nastreeft op het omringende landgoed, de natuur en biodiversiteit.

Commissie:

Triodos Bank heeft haar heel eigen signatuur en waarden nu ook weten te vatten in een gebouw dat prachtig is ingebed in haar omgeving. De bank koos als opdrachtgever van meet af aan voor co-creatie, met als pijlers ecologie en economie, en voerde dat consequent en ambitieus door. Daarmee sluit het naadloos aan op de merkidentiteit en brengt het gebouw die tastbaar tot leven. Structureel goed opdrachtgeverschap en sterke strategische inzet van design; dit is wat je idealiter van Triodos Bank verwacht. Een extra pluim voor het vergaand circulaire karakter, vooral omdat het voor Triodos Bank zo duidelijk geen extraatje is, maar een vanzelfsprekendheid.

[quote]

'Structureel goed opdrachtgeverschap en sterke strategische inzet van design; dit is wat je idealiter van Triodos Bank verwacht'

•

FORUM GRONINGEN | GEMEENTE GRONINGEN X NL ARCHITECTS E.A.

forum.nl

Midden op de Grote Markt is na een fikse looptijd en met de nodige hobbels het Forum Groningen geopend. Een indrukwekkend, eigenzinnig volume dat de kunst van het inpassen verstaat en de directe omgeving nieuw elan geeft. Binnen verbindt een centraal atrium zes verdiepingen aan open ruimtes en pleinen, met als hoogtepunt panoramadak de Hoge Markt. Forum Groningen is een cultureel warehouse vol boeken, tentoonstellingsruimten, filmzalen en restaurants, waar traditionele grenzen tussen culturele functies vervagen en waar ontmoeten en verbinden centraal staat. Informatie wordt in het Forum thematisch aangeboden en overstijgt de uiteenlopende media. Het gebouw is een soort levensgrote zoekmachine, ontworpen om eindeloos in te browsen; je vindt er meer dan je zoekt.

Commissie:

Gemeente Groningen laat zien hoe opdrachtgeverschap zich in de loop van de tijd kan en mag blijven ontwikkelen. Daar is grote durf, toewijding en wederzijds vertrouwen voor nodig; in dit geval met een gigantisch synergetisch effect. Creativiteit is ingezet om de vele doelen en functies te verenigen, zodat de uitkomst geen grijs compromis werd, maar een krachtig en karakteristiek statement. Dat kon alleen dankzij een goed doordacht proces en is met zoveel stakeholders aan boord ronduit knap. Gemeente Groningen heeft in de samenwerking met onder andere NL Architects een prachtig nieuw icoon slim ingepast in de historische context van hun stad. Alleen al voor het Forum wil je naar Groningen.

[quote]

'Gemeente Groningen laat zien hoe opdrachtgeverschap zich in de loop van de tijd kan en mag blijven ontwikkelen. Alleen al voor het Forum wil je naar Groningen'

•

WATER AS LEVERAGE | RIJKSOVERHEID

waterasleverage.org

Steden worden wereldwijd hard geraakt door klimaatverandering en verdergaande verstedelijking. Water as Leverage for Resilient Cities Asia (WaL) ziet water als katalysator voor duurzame ontwikkeling: water is wereldwijd niet alleen het belangrijkste risico, maar ook de beste verbindende factor. WaL ontwikkelt door *research by design* een integrale en inclusieve aanpak voor de wereldwijde stedelijke klimaatproblematiek. WaL ontwerpt momenteel met multidisciplinaire teams klimaatadaptieve concepten voor drie steden: Semarang (Indonesië), Chennai (India) en Khulna (Bangladesh). De transformatieve aanpak en projecten, die in samenwerking met de lokale overheid, financiers en de kwetsbare gemeenschappen waar het programma zich op richt worden ontwikkeld, moeten op termijn in heel Azië en de rest van de wereld opschaalbaar zijn.

Commissie:

Een verrassende invulling van Dutch Design als mentaliteit: Water as Leverage (WaL) zet in op een integrale aanpak en creëert zo een belangrijke fundering voor het ontwerpen van oplossingen. WaL hanteert een stapsgewijze strategie om het hoofd te bieden aan een van de meest complexe vraagstukken van onze tijd, met lange tijdspaden en grote krachtenvelden. Dat het lukt om daar toch een heldere opdracht uit te formuleren en een creatief ontwerpproces op gang te krijgen, getuigt van intelligent opdrachtgeverschap. Met drie concrete pilots die in de toekomst hopelijk een hefboomfunctie gaan hebben, is WaL nu met indrukwekkende ambitie uit de startblokken.

[quote]

'Een verrassende invulling van Dutch Design als mentaliteit: de Rijksoverheid creëert met Water as Leverage door de integrale aanpak een belangrijke fundering voor een van de meest complexe vraagstukken van onze tijd'

-

YOUNG DESIGNER

De stimuleringsprijs voor jong talent dat maximaal vijf jaar geleden is afgestudeerd. Bij de beoordeling staat de ontwerper centraal en wordt gekeken naar de kwaliteit van het gehele portfolio.

Commissievoorzitter: Saskia van Stein

Commissieleden: Jeroen Junte, Georgette Koning, Thomas Clever, Evelien Reich, Tamar Shafir

KATINKA VERSENDAAL

the-eatelier.com

Vanuit haar studio The Eatelier onderzoekt Katinka Versendaal ons voedselsysteem en ontwerpt toekomstscenario's voor de veiligheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van voedsel. In haar eigen woorden: speculatieve gastronomie. Verwacht dus experimentele food-concepten, zoals een op persoonlijke gezondheidsdoelen afgestemde cocktail of een onderzoeksproject als Evolution of the Omnivore, dat zich concentreert op de domeinen klimaat, technologie en farmacie/medisch. Met haar werk wil Versendaal de kloof tussen het gastronomische veld, de academische wereld en voedselproducenten overbruggen. Elk van haar experimenten is een visie op hoe menselijke voedingsgewoontes er in de toekomst uit kunnen zien. Zo wil Katinka Versendaal een bijdrage leveren aan een duurzame, gezonde en vooral smaakvolle toekomst.

Commissie:

Katinka Versendaal onderzoekt vanuit The Eatelier grondig hoe wij ons verhouden tot voedsel en maakt haar speculatieve exploraties van de voedselketen begrijpelijk voor een breed publiek. Ze heeft een opvallend engagement en bereik, met haar nog jonge ontwerppraktijk vol sterk werk. Haar verzorgde esthetiek creëert praatstukken; Versendaal smeedt cultuur, ecologie en technologie tot toegankelijk gepresenteerde installaties, evenementen en ervaringen. Met positieve verhalen doorbreekt ze patronen en maakt die ook nog eens heel appetijtelijk.

[quote]

'Katinka Versendaal smeedt in The Eatelier cultuur, ecologie en technologie tot toegankelijke installaties, evenementen en ervaringen en maakt die ook nog eens heel appetijtelijk'

-

IRIS VAN WEES

irisvanwees.com

Iris van Wees presenteert digitale mode als een creatief en commercieel alternatief voor het huidige modesysteem. De wisselwerking tussen virtueel en fysiek staat in haar werk centraal. In de speciaal ontwikkelde Iris-van-Wees-app vindt de gebruiker digitaal ontworpen looks, een 3D te beleven outfit en zijn fysieke shirts en truien te activeren die, in een digitale omgeving als social media, met de drager meebewegen. Zij borduurt daarmee voort op de inmiddels bekende *face filters* en gebruikt *augmented reality* nu juist om de verbinding met de fysieke wereld te maken. Daarmee creëert ze een nieuw soort modebeleving, die toegankelijk is voor een groot publiek.

Commissie:

Als 3D virtual designer behoort Iris van Wees in Nederland tot de voorhoede van de digitale transformatie van de mode-industrie. Haar manier interacteert met mode, refereert aan bekende frames en filters uit de digitale wereld en toont een enorm potentieel. De DIY-feel spreekt tot de verbeelding en prikkelt om na te denken welke toepassingen nog meer mogelijk zijn. Het is energiek en toepasbaar, het is glitch, het is street,

het is binair en het heeft iets retro's, en daarin ligt de kracht van Iris van Wees: het is niet in een hokje te vatten en past daarmee precies in de tijdsgeest.

[quote]

'Energiek, toepasbaar, glitch, street, binair. Dit is de kracht van Iris van Wees: het is niet in een hokje te vatten en past daarmee precies in de tijdsgeest.'

•

SIMON DOGGER

simondogger.nl

Simon Dogger is een ontwerper die zichzelf een geheel nieuwe kijk moest aanwennen: die van non-visueel ontwerper. In de periode dat hij zijn gezichtsvermogen verloor, studeerde Dogger aan Design Academy Eindhoven en moest hij een lange pauze nemen. Hij keerde terug met een hernieuwd vermogen om te luisteren en voelen, en een sterke drive om zijn onafhankelijkheid te herwinnen. Simon Dogger ziet zichzelf als iemand die op een andere manier informatie opneemt en is als ontwerper op zoek naar meer inclusieve vormen van communicatie. Hij combineert visuele, auditieve en zintuiglijke middelen om de kwaliteit van leven te verbeteren, voor iedereen die baat heeft bij zelf-bekrachtigende, intuïtieve tools die helpen contact te maken met anderen en de omgeving.

Commissie:

Simon Dogger voegt met zijn ontwerpen een belangrijk perspectief toe, dat de ontwerpwereld herinnert aan haar eigen beperkingen: hoe inclusief kan een ontwerp zijn voor een realiteit die de designer zelf niet kent? Door te focussen op ruimte en geluid kan Dogger iets wat anderen niet kunnen en heeft hij een schijnbare achterstand omgezet in een voorsprong. Zijn ontwerpen zijn geniaal in al hun eenvoud. De premisse van technologie is dat die ons vooruit brengt; Simon Doggers visie op toegankelijkheid laat zien dat technologie ons zelfs menselijker kan maken.

[quote]

'Simon Doggers visie op inclusiviteit verruimt het speelveld en laat zien dat technologie ons zelfs menselijker kan maken'